

Datum
2023-01-18

Diarienummer
KS-2021/2269.112

Handläggare
Rikard Fogelholm
Rikard.Fogelholm@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Antagande av riktlinjer för bidrag för bullerdämpande åtgärder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till riktlinjer för bidrag för bullerdämpande åtgärder godkänns i enlighet med bilaga 3 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2023.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till sektionschefen vid trafik- och landskapssektionen att utifrån riktlinjer för fönsterbidrag teckna erforderliga avtal med bidragsberättigade fastighetsägare.
3. Kommunfullmäktige beslutar om tillägg till åtgärdsprogram för trafikbuller 2017–2024 i enlighet med bilaga 4.

Sammanfattning

Med anledning av beslutat åtgärdsprogram för trafikbuller, där ett av effektmålen avser att utreda och åtgärda bostäder som är bullerutsatta, anser förvaltningen att det är angeläget att kunna erbjuda bullerutsatta medborgare bidrag för fönster- och fasadåtgärder. Det är en kostnadseffektiv åtgärd som flera andra kommuner samt Trafikverket erbjuder i bullerdämpande syfte. Huddinge kommun har tidigare erbjudit bullerutsatta fastighetsägare bidrag för fönster- och fasadåtgärder.

År 2015 antogs nuvarande åtgärdsprogram för trafikbuller som gäller för år 2017–2024 (Bilaga 1). Ett av effektmålen avser att utreda och åtgärda bostäder som är utsatta för en ekvivalent bullernivå vid fasad som överskrider 55 dB(A). Ett förslag till förfarande för att kunna erbjuda bidrag för fönster- och fasadåtgärder till bullerutsatta fastighetsägare har tagits fram (Bilaga 3). I samband med att förslaget har tagits fram har förvaltningen justerat fasadnivån för när bullerdämpande åtgärder genomförs till 60 dB(A). Det motiveras av att det ger kommunen bättre möjlighet att prioritera och rikta kommunens resurser till att åtgärda de mest bullerutsatta bostäderna.

Beskrivning av ärendet

Enligt Förordningen om omgivningsbuller 2004:675 samt EU:s bullerdirektiv ska alla kommuner i Sverige med fler än 100 000 invånare kartläggas avseende buller var femte år. Vidare ska ett åtgärdsprogram upprättas, vilket bland annat syftar till

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2023-01-18

Diarienummer
KS-2021/2269.112

att redovisa hur kommunerna arbetar för att minska bullerstörningar med olika åtgärder och att skapa former för ett strukturerat och kontinuerligt arbete med bullerfrågor.

År 2015 antogs nuvarande åtgärdsprogram för trafikbuller som gäller för år 2017–2024 (Bilaga 1). Ett av effektmålen avser att utreda och åtgärda bostäder som är utsatta för en ekvivalent bullernivå vid fasad som överskrider 55 dB(A). För att kunna uppnå åtgärdsprogrammets effektmål gjordes ett åtgärdsförslag (Bilaga 2) på en övergripande nivå där bullerdämpande åtgärder längs ett antal bullerutsatta vägsträckor pekades ut. Som bullerdämpande åtgärder föreslogs bullerskärmar eller fönster- och fasadåtgärder för ett antal fastigheter. I Bilaga 2 konstateras att fastighetsägaren bör stå för en del av kostnaden för fönsteråtgärder då de ger förbättrad energiprestanda och att hur stor del av kostnaden som tillfaller fastighetsägaren ska utredas vidare. Sedan åtgärdsprogrammet för trafikbuller antogs har kommunen byggt ett antal bullerskärmar men inga fönsteråtgärder har genomförts. Kommunen saknar riktlinjer för hur fönsteråtgärder ska genomföras.

Ett förslag till förfarande för att kunna erbjuda bidrag för fönster- och fasadåtgärder till bullerutsatta fastighetsägare har tagits fram (Bilaga 3). Enligt förslaget ska den dygnsekvivalenta ljudnivån vid fasad vara 60 dB(A) eller mer för att fastighetsägaren ska kunna beviljas bidrag för fönster- och fasadåtgärd. Detta innebär ett avsteg mot effektmålet i åtgärdsprogrammet, som anger att åtgärder ska genomföras vid 55 dB(A) dygnsekvivalent nivå vid fasad. Detta avsteg motiveras och beskrivs närmare i bilaga 4. Istället för att revidera gällande åtgärdsprogram hanteras avsteget mot effektmålet genom beslut om att bilaga 4 blir ett tillägg till åtgärdsprogrammet, se beslutspunkt 3.

I förslaget till riktlinjer i bilaga 3 föreslås följande krav gälla för att bidrag ska utgå:

- Bidragsberättigade delar av fastigheten är boningsrum såsom sovrum, vardagsrum och kök.
- Bidrag kan ges för fasadåtgärder i form av fönsterkomplettering och ljuddämpande uteluftdon.
- Ljudnivån från vägtrafik, från vägar där Huddinge kommun är väghållare, definierat som dygnsekvivalent ljudnivå utomhus vid fasad, utan hänsyn till fasadreflex (frifältsvärde), skall vara 60 dB(A) eller mer för att en fastighetsägare ska kunna beviljas bidrag för åtgärd. Senast utförda trafikbullerkartläggning ligger till grund för bestämmandet av ljudnivån utomhus.
- Bidrag kan beviljas för bostadshus byggda före år 1998. Bostäder byggda från och med år 1998 är normalt inte bidragsberättigade, då ska bostäderna redan följa kraven för ljudnivå som finns ställda i Boverkets byggregler.

Datum
2023-01-18

Diarienummer
KS-2021/2269.112

- Innan åtgärder upphandlas av fastighetsägaren görs en inventering av aktuell bostad genom kommunens försorg på kommunens bekostnad. Under inventeringen görs en mätning eller undersökning av bostadens fasad för att kunna avgöra om riktvärden inomhus överskrids eller klaras. Av inventeringen ska det framgå vilka bullerskyddsåtgärder som är bidragsberättigade för bostaden.
- Skriftligt avtal skall tecknas mellan Huddinge kommun och fastighetsägaren, utförd inventering skall bifogas till avtalet.
- Målet för åtgärderna som vidtas ska vara en reducering av vägtrafikbuller så att den dygnsekvivalenta ljudnivån inomhus uppgår till högst 30 dB(A).
- Om det bedöms att inomhusvärdena kan reduceras till 30 dB(A) ekvivalent nivå med enbart justering av tätningslistor, ventilationsöppningar med mera föreligger inte rätt till bidrag.
- Som utgångspunkt ska hela rum bullerskyddsåtgärdas. En rimlighetsbedömning kan behöva göras vid fall med öppen planlösning där det rör sig om många fönster.
- Då samtliga åtgärder utförts, görs en besiktning genom kommunens försorg på kommunens bekostnad¹. Fastighetsägaren kallar till besiktning. Om kommunen inte godkänner vidtagna åtgärder ska ytterligare åtgärder vidtas. Eventuella nya besiktningar ska betalas av fastighetsägaren genom avdrag på bidragssumman. Detsamma gäller om besiktningsman inte ges tillträde för att utföra besiktningen.
- För flerfamiljshus gäller dessutom att en besiktning av provmontage av fönster och uteluftdon i en bostad skall göras innan åtgärder utförs i övriga delar. Fastighetsägaren kallar till besiktning. Om kommunen inte godkänner vidtagna åtgärder debiteras fastighetsägaren ytterligare erforderliga besiktningar av provmontage genom avdrag på bidragssumman. Detsamma gäller om besiktningsman inte ges tillträde för att utföra besiktningen.
- Senast ett år från datum för det skriftliga avtalet skall godkänd besiktning av genomförda åtgärder föreligga. Giltig fördröjning är dock i det fall bygglovsförfarandet väsentligt försenat utförandet. Utbetalning av bidrag

---

¹ Vid besiktningen görs ljudmätning av fasad, fönster och ventilationsdon för att fastställa fasadens ljudisolering efter det att åtgärder har vidtagits. Åtgärderna besiktigas också okulärt för att säkerställa att fönstren är monterade tätt ur ett akustiskt perspektiv. Mätningarna görs i enlighet med SS-EN ISO 16283-3 (luftljudisolering fasad) och ISO/FDIS 3382-2 (efterklangstid). Mätningarna utvärderades enligt SS-EN ISO 717/1. De uppmätta värdena jämförs med beräknade ljudnivåer utomhus. En resultatrapport upprättas.

Datum
2023-01-18

Diarienummer
KS-2021/2269.112

ska därefter ske inom en månad från godkänd besiktning. Åtgärder som genomförts innan avtal har tecknats är inte bidragsgrundande.

- Åtgärder som genomförts innan avtal har tecknats är inte bidragsgrundande.
- Bidrag utgår med 75% av kostnaden för åtgärderna dock högst
  - 2000 kr/m² fönsteryta beräknat på karmyttermått.
  - 625 kr per ljuddämpande uteluftsdon.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsens förvaltning har i sin beredning av ärendet inhämtat synpunkter från miljö- och bygglovsförvaltningen (Bilaga 5).

Synpunkter från miljö- och bygglovsförvaltningen

Miljö- och bygglovsförvaltningen anser att kommunen borde stå för hela kostnaden för fönster- och fasadåtgärder då det är kommunens bullrande verksamhet som föranleder åtgärden, samt att ljudnivån för åtgärder inte bör höjas till 60 dBA.

Förvaltningens synpunkter

Med anledning av beslutat åtgärdsprogram för trafikbuller, där ett av effektmålen avser att utreda och åtgärda bostäder som är bullerutsatta, anser förvaltningen att det är angeläget att kunna erbjuda bullerutsatta medborgare bidrag för fönster- och fasadåtgärder. På en del bullerutsatta sträckor investerar kommunen i bullerskärmar för att minska utsattheten för buller. Det är dock en relativt kostsam åtgärd och på en del platser är det inte lämpligt eller möjligt att bygga skärmar med hänsyn till gestaltnings- och andra byggnadstekniska aspekter. För att kunna åtgärda fler bullerutsatta bostäder bör Huddinge kommun därför erbjuda bidrag för fönster- och fasadåtgärder i bullerdämpande syfte. Det är en kostnadseffektiv åtgärd som flera andra kommuner samt Trafikverket erbjuder.

Förvaltningen anser att bulleråtgärder bör genomföras då den ekvivalenta bullernivån vid fasad uppgår till 60 dB(A) eller mer istället för vid 55 dB(A) som anges i aktuellt åtgärdsprogram för bulleråtgärder. Det motiveras av att det ger kommunen bättre möjlighet att prioritera och rikta kommunens resurser till att åtgärda de mest bullerutsatta bostäderna. En jämförelse som framgår i bilaga 4 visar att flera andra kommuner² tillämpar fasadnivån 60 dB för när bullerdämpande åtgärder genomförs och det är 60 dB som gäller för nya bostäder sedan 2015 enligt förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Trafikverket och en del andra kommuner genomför åtgärder först när fasadnivån uppgår till 65 dB(A).

---

² Av de kommuner som uppger på sina hemsidor att de erbjuder bidrag för fönster- och fasadåtgärder tillämpar Danderyd, Nacka, Täby, Växjö och Örebro fasadnivån 60 dB(A) för när bidrag kan beviljas.

Datum
2023-01-18

Diarienummer
KS-2021/2269.112

Vidare anser förvaltningen att det är rimligt att fastighetsägaren står för en del av kostnaden för fönster- och fasadåtgärder då det ger en standardförbättring utöver minskade bullernivåer, i form av till exempel minskad energiåtgång för byggnaden. Det är en väl etablerad praxis som övriga kommuner³ samt Trafikverket följer när det gäller fönster- och fasadåtgärder. Även riktlinjen om att endast erbjuda bidrag för bostäder byggda före år 1998 är i enlighet med etablerad praxis. Bostäder byggda från och med år 1998 ska ha följt Boverkets krav om ljudnivåer inomhus⁴ som tillkom då och bör inte vara i behov av fönster- och fasadåtgärder.

Ersättningsnivån och täckningsgraden som föreslås i bilaga 3 är i linje med vad andra kommuner erbjuder enligt jämförelsen i bilaga 4. Ersättningsnivån och täckningsgraden kan behöva anpassas längre fram utifrån förändrade kostnader för fönster- och fasadåtgärder. Nytt beslut om ersättningsnivåer behöver då fattas av Kommunfullmäktige.

Föreslagna riktlinjer ger kommunen bättre möjlighet att erbjuda goda ljudmiljöer för boende. Goda ljudmiljöer är bra för hälsan vilket är i linje med barnkonventionens 24 artikel som gör gällande att barn har rätt till bästa möjliga hälsa.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av antagna riktlinjer blir att Huddinge kommun möjliggör användande av driftmedel för att åtgärda bullerutsatta fastigheter. Att använda driftmedel till att erbjuda bidrag för fönster- och fasadåtgärder till bullerutsatta fastighetsägare är en mer kostnadseffektiv åtgärd än att investera i bullerskärmar och innebär en besparing för kommunen. I Mål och budget 2022 beslutades om att utöka kommunstyrelsens årliga driftsbudget med 200 000 kr från och med år 2022 för att genomföra fönster- och fasadåtgärder. Förvaltningen bedömer att denna tilldelning är en rimlig årlig budget för att kunna hantera inkomna ansökningar om bidrag.

Juridiskt innebär antagna riktlinjer att kommunen får en större möjlighet att genomföra bullerdämpande åtgärder och på så sätt undvika förelägganden om viten då fastighetsägare utsätts för trafikbuller över gällande riktvärden.

---

³ Samtliga kommuner i jämförelsen i bilaga 4 anger en maximal nivå på bidraget i form av en ersättningsnivå per fönsterruta eller fönsterdon som byts, eller en täckningsgrad för hela åtgärds-kostnaden. Ingen kommun anger att de står för hela kostnaden för åtgärder.

⁴ Boverkets byggregler avsnitt 7.

Datum
2023-01-18

Diarienummer
KS-2021/2269.112

Camilla Broo
Kommundirektör

David Grind
T.f. Samhällsbyggnadsdirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Åtgärdsprogram för trafikbuller 2017–2024 i Huddinge kommun
- Bilaga 2. Åtgärdsförslag – Bilaga till åtgärdsprogram för trafikbuller 2017–2024 i Huddinge kommun
- Bilaga 3. Riktlinjer för bidrag för bullerdämpande åtgärder
- Bilaga 4. Tillägg till åtgärdsprogram för trafikbuller i Huddinge kommun
- Bilaga 5. Miljö- och bygglovsförvaltningens synpunkter på förslag till riktlinjer för bullerdämpande åtgärder